

Sygn. akt. III RC 703/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2014r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Studzińska

Protokolant: Karina Kostyra

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014r. w Kłodzku

na rozprawie sprawy

z powództwa A. G.

przeciwko Z. G. (1)

o alimenty

I. zasądza od pozwanego Z. G. (1) alimenty płacone na rzecz powódki A. G. w kwocie po 700 zł (siedemset złotych) miesięcznie, płatne do rąk powódki A. G. najpóźniej do dnia 15 - go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 2 października 2013 roku,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. nakazuje pozwanemu Z. G. (1) uiścić na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 420 złotych oraz opłatę kancelaryjną w kwocie 6 złotych,

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powódka A. G. wniosła o zasądzenie od pozwanego Z. G. (1) na jej rzecz alimentów w kwocie po 750 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podała, że jest studentką studiów stacjonarnych, a jej miesięczny koszt utrzymania wynosi około 1500 zł. Powódka wskazała także, iż pozwany jest jej ojcem i w związku z tym jest zobowiązany do łóżenia na jej utrzymanie.

Pozwany w odpowiedzi na pozew z 15 listopada 2013 roku wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że powódka nie przedstawiła dowodów wskazujących na konieczność partycypowania przez niego w jej utrzymaniu w kwocie dochodzonej pozwem. Pozwany wskazał, że powódka powinna wykazać inicjatywę w podjęciu pracy zarobkowej oraz zamieszkać w akademiku. Z. G. (1) zarzucił również A. G., że nie może jego kosztem realizować swoich zapatrywań życiowych. Takie działanie powódki, zdaniem pozwanego, nie korzysta z ochrony prawnej, jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego /k. 23-27/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. G. urodzona (...) w B. jest córką M. G. oraz pozwanego Z. G. (1).

/ **dowód:** odpis skrócony aktu urodzenia powódki, k. 15/

Powódka jest studentką drugiego roku studiów stacjonarnych na kierunku (...) na Uniwersytecie Przyrodniczym we W.. A. G. uczęszcza na zajęcia dydaktyczne od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 17.00 z przerwami trwającymi od 30 minut do kilku godzin. Zdarzają się także takie dni, w które powódka ma zajęcia o godzinie 19.00.

Powódka mieszka we W. w wynajętym mieszkaniu, za które płaci czynsz najmu (wraz z opłatami eksploatacyjnymi) w kwocie po 600 złotych miesięcznie. Mieszkanie to A. G. wynajmuje wspólnie z dwiema osobami, które również opłacają czynsz najmu w kwotach po 600 złotych. Pozwany nie sprzeciwił się temu, aby powódka zamieszkała we W. w wynajętym mieszkaniu.

Powódka nigdy nie mieszkała w akademiku, nie starała się także o miejsce zamieszkania w domu studenckim.

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania powódki to kwota co najmniej 1500 zł, w tym jak już wskazano powyżej 600 zł – czynsz najmu, 40 zł – bilet komunikacji miejskiej (A. G. kupuje bilet semestralny na 5 miesięcy za 200 złotych), 75 zł – przejazdy na trasie W. - B. (powódka jeździ do domu średnio trzy razy w miesiącu, bilet na przejazd pociągiem na trasie W.-B. Kł. kosztuje 25 złotych), 500 zł – zakup żywienia, 50 zł - zakup podręczników, pomocy naukowych i koszt kserokopii, 130 zł - zakup środków higienicznych, kosmetyków, artykułów chemicznych itp., 30 zł – doładowanie telefonu. Ponadto A. G. ponosi okresowo wydatki związane z zakupem odzieży, obuwia, a także sporadycznie na zakup lekarstw i witamin.

Przez pierwsze miesiące studiów w 2012 roku pozwany przekazywał powódce po 500 złotych miesięcznie. Ponadto w maju 2013 roku powódka otrzymała od pozwanego kwotę 1000 złotych.

Obecnie wszystkie koszty utrzymania powódki ponosi jej matka M. G.. Jedyne w czasie kiedy A. G. przebywa w B. to spożywa żywność zakupioną przez ojca Z. G. (1). Nadto sama czasami dokonuje zakupów artykułów spożywczych dla siebie i swojego brata P. G..

Powódka nie pracuje w trakcie trwania roku akademickiego. Podejmuje natomiast prace dorywcze w okresie wakacji. W wakacje 2013 roku pracowała jak pracownik fizyczny w firmie produkującej wodomierze i osiągnęła z tego tytułu dochód w kwocie ok 1500 zł.

Powódka nie otrzymuje stypendium socjalnego, ani naukowego.

/ **dowód:** przesłuchanie stron – zeznania powódki, k. 99-100, wydruk ze strony internetowej, k. 2, 3, 87; paragony fiskalne, k. 4; wydruk z rachunku bankowego, k. 7-14; zaświadczenie (...) Przyrodniczego we W. z 5 listopada 2013 roku, k. 50; umowa najmu lokalu mieszkalnego z 1 sierpnia 2013 roku, k. 5-6; zeznania świadka M. G., k. 82-83, przesłuchanie stron – zeznania pozwanego, k. 100-101/

Pozwany Z. G. (1) pracuje jako technolog produkcji i uzyskuje z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie po 4500 złotych miesięcznie netto. W 2013 roku pozwany otrzymał premie w łącznej kwocie 5000 zł netto, natomiast w styczniu i lutym 2014 roku otrzymał premię w kwocie 400 zł.

Pozwany mieszka z żoną M. G. i synem P. G. w wieku 17 lat. Pozwany partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania w ten sposób, że opłaca rachunek za energię elektryczną (obecnie po 120 zł miesięcznie) oraz zakupuje opał na zimę (jesienią 2013 roku wydał na ten cel około 2000 zł).

Pozwany ponosi wydatki na zakup żywienia (w czasie gdy jego żona pracuje w Niemczech), papierosów, lekarstw oraz koszty doładowania swojego telefonu (50 zł miesięcznie) i telefonu syna (30 zł miesięcznie).

Pozwany wraz z żoną M. G. posiadają mieszkanie własnościowe położone w B.. Na zakup tego mieszkania zaciągnęli w 2009 roku kredyt w kwocie 120 000 złotych na okres 15 lat. Miesięczna rata spłaty tego zobowiązania wynosi obecnie 1624 zł.

Pozwany zaciągnął także trzy kredyty w bankach. Miesięczne raty spłaty tych zobowiązań wynoszą po około 1100 - 1200 złotych. Kredyty te zostały wzięte na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w instytucjach parabankowych.

Pozwany utrzymuje częściowo syna P. G. w czasie, kiedy jego żona M. G. pracuje w Niemczech – głównie kupuje artykuły żywnościowe dla syna, a także odzież i obuwie gdy syn go o to poprosi.

Pozwany pomaga finansowo swoim, rodzicom, średnio miesięcznie przekazuje im kwotę po 50 złotych.

/dowód: przesłuchanie stron – zeznania pozwanego, k. 100-101; zaświadczenie o zarobkach z 18 listopada 2013 roku i 3 marca 2014 roku, k. 69, 104; wydruki z rachunku bankowego k.59-68; paragony fiskalne k.43-46; wydruki z rachunku bankowego k. 19-42/

Matka powódki i zarazem żona pozwanego - M. G. pracuje w Niemczech jako opiekun osób starszych. Pracę tą wykonuje w ten sposób, że przez dwa miesiące pracuje w Niemczech, a następnie przez dwa miesiące, bądź dłuższy okres przebywa w Polsce, gdzie nie pracuje. M. G. otrzymuje wynagrodzenie w kwocie po 1550 euro za miesiąc pracy. Z tego opłaca 75 euro za pośrednictwo w znalezieniu pracy oraz 150 euro za przejazd do Niemiec.

M. G. nie korzysta ze świadczeń socjalnych na terenie Niemiec oraz nie otrzymuje świadczeń na dzieci, tzw. K..

Miesięcznie na utrzymanie mieszkania położonego w B. M. G. wydatkuje następujące kwoty: 350 złotych - czynsz, 200 złotych - abonament za telefon i Internet.

M. G. utrzymuje w całości powódkę, a ponadto syna P. G. w czasie kiedy jest w Polsce. Gdy jest w Niemczech to miesięcznie na utrzymanie syna wydaje po co najmniej 400 złotych.

/dowód: zeznania świadka M. G., k. 82-83; zaświadczenia o zarobkach z 27 stycznia 2014 roku wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski, k. 90, 106; wydruki z rachunku bankowego, k. 91-97/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje w przeważającej części na uwzględnienie.

Dla ustalenia istnienia obowiązku alimentacyjnego pozwanego Z. G. (1) istotne jest ustalenie czy istnieje obowiązek alimentacyjny rodzica wobec pełnoletniego dziecka w sytuacji, gdy osiągnęło ono średni stopień wykształcenia i kontynuuje naukę w szkole wyższej. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 133 § 1 k.r.o. obowiązek alimentacyjny obciąża rodzica wobec dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Z art. 133 § 3 k.r.o. wynika natomiast, że rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

W świetle orzecznictwa SN jest oczywiste, że obowiązek alimentacyjny nie jest ograniczony żadnym sztywnym terminem, ani też nie jest warunkowany stopniem wykształcenia. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2000 roku (I CKN 1538/99, LEX nr 51629) dziecko, które osiągnęło nie tylko pełnoletność, ale zdobyło także wykształcenie umożliwiające podjęcie pracy zawodowej, pozwalającej na samodzielne utrzymanie, nie traci uprawnień do alimentów, jeżeli np. chce kontynuować naukę i zamiar ten znajduje uzasadnienie w dotychczas osiągniętych wynikach. Trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci. Zmuszeni są oni dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami, chyba że takiej możliwości są pozbawieni w ogóle. W sytuacjach skrajnych, zwłaszcza o charakterze przejściowym, sprostanie obowiązkowi alimentacyjnemu wymagać nawet będzie poświęcenia części składników majątkowych.

Przesłanką przesądzającą istnienie obowiązku alimentacyjnego jest czy dziecko może utrzymać się samodzielnie. Nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru

pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowania, a co najmniej znacznego utrudnienia dalszego rozwoju dziecka, a to poprzez pozbawienie środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po osiągnięciu pełnoletności (vide wyrok SN z 14 listopada 1977 roku, OSNCP z 1998/4 /70). Nie przerywa obowiązku alimentacyjnego sam fakt przerwy w nauce lub zmiana kierunku studiów (vide SN w wyroku z dnia 12 lutego 1984 roku w sprawie I CRN 499/84).

Nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie powódka dąży do ukończenia studiów wyższych na kierunku Bezpieczeństwo Żywności na Uniwersytecie Przyrodniczym we W.. Obecnie A. G. jest studentką drugiego roku studiów stacjonarnych, do tej pory nie powtarzała żadnego semestru. Ponadto powódka nie posiada majątku, z którego mogłaby pokryć koszty swojego utrzymania. Nie otrzymuje także stypendium. Jakkolwiek powódka zarobiła w wakacje w 2013 roku 1500 zł w to jednak kwota ta nie wystarczy do pokrycia jej kosztów utrzymania w czasie studiów.

Mając na względzie powyższe należało uznać roszczenie powódki za słuszne co do zasady.

Ustalając zaś wysokość należnych powódce od pozwanego alimentów Sąd miał na uwadze treść art. 135 § 1 k.r.o., według którego wysokość świadczenia alimentacyjnego zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Sąd wziął również pod uwagę ogólną zasadą, że obowiązek dostarczania środków utrzymania dziecka obciąża obojwoje rodziców.

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania powódki to kwota co najmniej 1500 zł, w tym 600 zł – czynsz najmu, 40 zł – bilet komunikacji miejskiej, 75 zł – przejazdy na trasie W.-B.), 500 zł – zakup żywienia, 50 zł - zakup podręczników, pomocy naukowych i kserokopii, 130 zł - zakup środków higienicznych, kosmetyków, artykułów chemicznych, 30 zł – doładowanie telefonu. Ponadto A. G. ponosi okresowo wydatki związane z zakupem odzieży, obuwia, a także sporadycznie na zakup lekarstw. Zatem rodzice powódki muszą się przyczyniać do pokrywania kosztów jej utrzymania - w zakresie wyznaczonym ich możliwościami majątkowymi i zarobkowymi.

Pozwany nie sprzeciwił się temu, aby powódka zamieszkała we W. w wynajętym mieszkaniu. Nadto w trakcie studiów powódka nigdy nie mieszkała w akademiku i nie starała się o przyznanie miejsca w domu studenckim. Zatem brak jest podstaw do tego, by Sąd ustalał ile wynosi odpłatność za pobyt w domu studenckim oraz, że powódka nie starała się o uzyskanie miejsca zamieszkania w akademiku. Wobec tego Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego dotyczący zwrócenia się do Rektora (...) Przyrodniczego we W. o udzielenie informacji na okoliczność istnienia bazy mieszkaniowej o warunkach odpowiadających potrzebom osoby uczącej się, znajdującej się w bliskim sąsiedztwie uczelni, o cenach utrzymania niższych niż obecnie płaconych przez powódkę na podstawie umowy najmu, braku starania się przez powódkę o uzyskanie miejsca zamieszkania w akademiku.

Dodać należy, iż wbrew twierdzeniom pozwanego, powódka nie ma możliwości podjęcia pracy zarobkowej (w tym także w weekendy) w trakcie trwania roku akademickiego, albowiem zajęcia dydaktyczne na kierunku, na którym studiuje powódka odbywają się pięć dni w tygodniu o różnych godzinach, z reguły pomiędzy 8.00 a 19.00. Natomiast w weekendy powódka ma przede wszystkim czas na naukę, a także na wyjazdy do domu rodzinnego. Z powyżej opisanych przyczyn Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanego zmierzające do ustalenia możliwości zarobkowych powódki, a mianowicie dotyczące zwrócenia się przez Sąd do firmy (...) O. i Z. G. sp.j. z siedzibą we W. o udzielenie informacji na okoliczność wysokości zarobków osiąganych przez osobę pracującą okazjonalnie, pomimo odbywania studiów w systemie dziennym na uczelni wyższej oraz zobowiązania powódki do przedłożenia swojego świadectwa dojrzałości celem ustalenia posiadanej przez powódkę wiedzy na poziomie szkoły ogólnokształcącej z przedmiotów ścisłych, a ponadto języka angielskiego, będących przedmiotem korepetycji. Dodać należy, iż prowadzenie postępowania dowodowego w tym zakresie prowadziłoby do przewlekłości postępowania.

Powódka dołączyła do akt sprawy rozkład zajęć na studiowanym przez nią kierunku. Wobec tego Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego dotyczący zwrócenia się do Rektora (...) Przyrodniczego we W. o udzielenie informacji na temat istnienia u powódki wolnego czasu od zajęć dydaktycznych,

Przechodząc do oceny sytuacji pozwanego wskazać należy, iż pracuje on na stanowisku technolog produkcji i z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w kwocie po 4500 zł netto miesięcznie oraz premie (w 2013 roku w łącznej kwocie netto 5000 zł, a w styczniu i lutym 2014 roku w kwocie 400 zł netto). Z. G. (1) mieszka z żoną M. G. i synem P. G.. Pozwany partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania w ten sposób, że opłaca rachunek za energię elektryczną (obecnie po 120 zł miesięcznie) oraz zakupuje opał na zimę (jesienią 2013 roku wydał na ten cel około 2000 zł). Spłaca także kredyt hipoteczny zaciągnięty na zakup mieszkania (obecnie po 1624 zł miesięcznie) oraz kredyty zaciągnięte na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w instytucjach parbankowych. Pozwany ponosi wydatki na zakup żywienia (w czasie gdy jego żona pracuje w Niemczech), papierosów oraz koszty doładowania swojego telefonu (50 zł miesięcznie) i telefonu syna (30 zł miesięcznie).

Zakres obowiązku alimentacyjnego po stronie pozwanego Sąd ustalił z na kwotę 700 zł miesięcznie, uznając, że jest to część kosztów utrzymania powódki, która odpowiada możliwościom zarobkowym pozwanego i ponoszonym przez niego kosztom utrzymania. Sąd wziął pod uwagę również to, że pozwany oprócz powódki ma na utrzymaniu syna P. G. (którego utrzymuje częściowo w czasie kiedy jego żona przebywa w Niemczech - głównie zakupuje dla niego żywność). Pozostałe koszty utrzymania P. G. ponosi jego matka M. G.. Dodatkowo wskazać należy, iż kredyt na zakup mieszkania został zaciągnięty wspólnie przez pozwanego i jego żonę, a zatem do jego spłaty jest również zobowiązana M. G..

Mając na uwadze powyższe orzeczono, na podstawie art. 133 § 1 k.r.o., jak w pkt I wyroku.

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił (pkt II wyroku) uznając, że skoro utrzymanie dziecka niezdolnego do samodzielnego zaspokojenia w pełni swoich potrzeb, obciąża obydwój rodziców, to również matka powódki ma obowiązek przyczyniania się do finansowego pokrycia jej potrzeb. Stanowisko Sądu jest tym bardziej uzasadnione, że pozwalają na to możliwości zarobkowe M. G., która w czasie kiedy pracuje w Niemczech (przez około sześć miesięcy w roku) osiąga miesięczny dochód w kwocie po 1550 euro miesięcznie.

Orzeczenie o kosztach sądowych (pkt III wyroku) oparto na art. 98 k.p.c. oraz art. 13 i 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (DZ. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.).

Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., o czym orzeczono jak w punkcie IV wyroku.